

TEMATICKÝ OKRUH PŘÍRODOVĚDA 5. ROČNÍK

(týden 27.4.-1.5.)

Ahoj pátáci.

Děkuji za vaši práci na téma ZDRAVÁ A NEZDRAVÁ VÝŽIVA.

Pro tento týden nás čeká opět pokračování v přírodovědě člověka. Na řadě je téma VYLUČOVACÍ SOUSTAVA. Přečtěte si o ni v učebnici a nezapomeňte na doplnění poznámek. Tento týden jsem si pro vás ještě připravila takový malý testík z probrané látky přírodověda člověka. I já se učím novým věcem a ráda bych poprosila o vaši trpělivost, pokud hned nebude vše fungovat. Po vyplnění testu se ihned dozvíte počet bodů (i známku). Pokud by vám nebylo cokoliv jasné, tak mě kontaktujte. Test vyplňte do 1.5. (potom už nebude přístupný).

ODKAZ NA TEST:

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdMQl2pIUdFlujWykXfa4g_kjtyOmvTocSMcAH77J0Ca-tcOA/viewform?usp=sf_link

HODNOCENÍ		
známka	počet bodů	slovní hodnocení
1	10-9	Gratuluji! Mimořádný výkon
2	8-7	Skvělý výkon
3	6-5	Dobrá práce
4	4-3	Příště více přidej!
5	2-0	Velmi slabé! Příště to snad bude lepší

Přeji mnoho úspěchů

Eva Němejcová

Doplnění k TS:

Poruchy příjmu potravy – velmi závažné, může vést až k †

- Mentální anorexie – člověk přijímá stále menší a menší množství potravy, až přestane jídlo přijímat úplně
- Bulimie – střídání přejídání a zvracení (popř. projímadla) (člověk přijme velké množství potravy a uvědomí si, že může ztloustnout → začne vyvolávat zvracení popř. používat projímadla na vyprázdnění)

důležité je si uvědomit rovnováhu mezi energetickým zdrojem potravin a energetickým výdejem organismu (pokud sním každý den velmi energeticky vydatné potraviny, potřebuji tuto energii spotřebovat nejlépe pohybem)

- studie poslední dobou ukazují, že stále více dětí v nízkém věku má nadváhu – jí velmi energeticky vydatné potraviny (chipsy, sladkosti, sladké limonády) a nemají žádný pohyb

Důležité !!!

VYLUČOVACÍ SOUSTAVA (VS)

-fce. **odstranění škodlivých látek z těla**

- vylučování: potem, močí, plicemi

- hl. orgán – **ledviny (párový orgán)** – vzniká v nich moč (voda, odpadní látky, přebytečné soli)

- z ledvin jde moč do **močovodu** → **močového měchýře** (hromadění moči) → **močová trubice**

- důležité pro VS: dostatek tekutin (při nedostatku tekutin dochází k hromadění

škodlivých látek v organismu; při dlouhodobém nedostatku může dojít ke vzniku močových kamenů, které mohou ucpat močovody)

ochrana před prudkými nárazy

ochrana před prochladnutím (prochladnutí – zánět močových cest)

nejíst nadměrně kořeněná jídla

nepít velké množství alkoholu → může vést k nefunkčnosti ledviny

- nefunkční ledvina – napojení na umělou ledvinu (dialýza - pacient dochází do zdravotního zařízení, kde je napojený na přístroj, který mu přečistí krev; přístroj nahrazuje ledvinu)

- dnes možnost transplantace ledviny od dárce (velmi zdlouhavé)

